

БҰЙРЫҚ

«13» 08 2026 ж.г.
Қызылорда қаласы

ПРИКАЗ

№ 03-07/36
город Кызылорда

**Сыбайлас жемқорлыққа
қарсы стандартын
бекіту туралы**

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабының 2-тармағына және Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2024 жылғы 31 желтоқсандағы № 285 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды қалыптастыру бойынша әдістемелік ұсынымдардың 2-тармағына сәйкес
БҰЙЫРАМЫН:

1. Осы бұйрықтың қосымшасына сәйкес «Қызылорда облысының цифрлық технологиялар басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты» бекітілсін.
2. Басқарманың құрылымдық бөлімдері осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартын жұмыс барысында басшылыққа алыnsын.
3. Осы бұйрықты «Қызылорда облысының цифрлық технологиялар басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ресми интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.
4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау «Қызылорда облысының цифрлық технологиялар басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің әдіскері Ф. Абжапбароваға жүктелсін.
5. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізілсін.

Басқарма басшысы

С. Ибадулла

«ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНЫҢ ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР БАСҚАРМАСЫ» КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІНІҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ СТАНДАРТЫ

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт (бұдан әрі – Стандарт) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2024 жылғы 31 желтоқсандағы № 285 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды қалыптастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

2. Стандарт «Қызылорда облысының цифрлық технологиялар басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің (бұдан әрі – Басқарма) қызметінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар, талаптар және мінез-құлық қағидаларының жүйесін белгілейді.

3. Стандарттың мақсаты – Басқарманың қызметінде заңдылықты, ашықтықты, адалдықты және есептілікті қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендету, мүдделер қақтығысын болғызбау, қызметтік өкілеттіктерді жеке және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануға жол бермеу, сондай-ақ қоғамның мемлекеттік органға деген сенімін нығайту.

4. Стандарт Басқарманың барлық мемлекеттік қызметшілеріне және еңбек қатынастарында тұрған өзге де жұмыскерлеріне олардың құқықтық мәртебесі мен атқаратын функциялары ескеріле отырып қолданылады.

Стандарт мынадай негізгі бағыттарды қамтиды:

- сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау, талдау және азайту;
- мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу;
- сыйлықтар, қызметтік сапарлар және қонақжайлылық мәселелеріндегі шектеулерді сақтау;
- қаржылық бақылау шараларын сақтау;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру;
- Басқарма қызметінің есептілігі мен ашықтығын қамтамасыз ету;
- персоналды басқару процестеріндегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алу;
- мемлекеттік сатып алу саласында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендету;

– цифрландыру, цифрлық жобалар, деректер, цифрлық ресурстар және ақпараттық қауіпсіздік саласындағы шешімдерді қабылдау кезінде адалдық пен объективтілікті қамтамасыз ету.

2-тарау. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау, талдау және азайту

5. Басқарма өз қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жүйелі түрде анықтайды және ішкі талдау жүргізу арқылы олардың туындау себептері мен жағдайларын бағалайды.

6. Талдау кезінде Басқарманың функциялары, ішкі процестері, нормативтік және ұйымдастырушылық құжаттары, өтініштер мен шағымдар, мемлекеттік сатып алу, бюджет қаражатын пайдалану, цифрлық жобаларды іске асыру, ақпараттық жүйелер мен цифрлық ресурстарға қол жеткізу, дербес деректермен жұмыс істеу, кадрлық шешімдер және өзге де тәуекелді бағыттар зерделенеді.

7. Тәуекелдер анықталған жағдайда оларды жою немесе барынша азайту жөніндегі нақты шаралар, орындаушылар және мерзімдер айкындалады. Қабылданған шаралардың орындалуы бақылауға алынады.

8. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің картасы және оларды азайту жөніндегі іс-шаралар жоспары Басқарманың функциялары, құрылымы, заңнама немесе жұмыс процестері елеулі өзгерген кезде қайта каралады.

9. Қорғалатын құпияны, қолжетімділігі шектеулі ақпаратты және дербес деректерді жария етуге жол бермей, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендету жөніндегі ақпараттың ашықтығы қамтамасыз етіледі.

3-тарау. Мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу

10. Басқарма қызметкерлері лауазымдық міндеттерін орындау кезінде жеке мүдделерінің қызметтік өкілеттіктерін объективті және бейтарап жүзеге асыруға ықпал етуіне жол бермеуге міндетті.

11. Мүдделер қақтығысы туындаған немесе оның туындау мүмкіндігі белгілі болған сәтте мемлекеттік қызметші бұл туралы өзінің тікелей басшысына не Басқарма басшылығына жазбаша түрде дереу хабарлайды.

12. Мүдделер қақтығысы болған кезде қызметкер тиісті мәселе бойынша шешім дайындауға, талқылауға, келісуге, бағалауға, комиссия жұмысына немесе шешім қабылдауға қатыспауға тиіс. Басшылық заңнамаға сәйкес мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу шараларын қабылдайды.

13. Қызметкерлер өздерінің жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының), жекжаттарының немесе өзге де жеке байланыстары бар тұлғалардың мүддесіне шешім қабылдауға, артықшылық беруге, қызметтік ақпаратты пайдалануға немесе өзге тұлғаларға ықпал етуге жол бермейді.

14. Мемлекеттік сатып алу, кадрлық іріктеу, цифрлық жобаларды таңдау, техникалық ерекшеліктерді әзірлеу, сараптама, қабылдау, төлем, ақпараттық жүйелерге қол жеткізу құқықтарын беру және өзге де тәуекелді рәсімдер кезінде ықтимал мүдделер қақтығысы алдын ала бағаланады.

4-тарау. Сыйлықтар, сапарлар және қонақжайлылық

15. Қызметтік өкілеттіктерді орындауға байланысты сыйлықтарды, акшаны, қызметтерді, жеңілдіктерді, ойын-сауықты, демалысты, көлік немесе өзге де артықшылықтарды ұсынуға, талап етуге немесе қабылдауға Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектеулер сақтала отырып жол берілмейді.

16. Қызметкерге оның лауазымдық жағдайына немесе қызметтік міндеттерін орындауына байланысты келіп түскен сыйлықтар бойынша заңнамада белгіленген тәртіп пен мерзімдер сақталуға тиіс.

17. Үшінші тұлғалардың есебінен қызметтік сапарларға, іс-шараларға немесе қонақжайлылыққа қатысу заңнамада рұқсат етілген жағдайларда ғана және Басқарманың мүддесіне нұқсан келтірмейтін, шешім қабылдаудың бейтараптығына күмән туғызбайтын жағдайда жүзеге асырылады.

18. Іскерлік кездесулер мен ресми іс-шараларда қызметкерлер өз әрекеттерімен міндеттеме, тәуелділік немесе жеке артықшылық алу әсерін туғызбауға тиіс.

5-тарау. Қаржылық бақылау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер

19. Қаржылық бақылау шараларына жататын тұлғалар Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген декларацияларды белгіленген тәртіппен және мерзімдерде ұсынады.

20. Басқарма кадр қызметі мен жауапты бөлімшелер арқылы декларациялау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер туралы қызметкерлерді уактылы хабардар ету жөніндегі ұйымдастырушылық шараларды қамтамасыз етеді.

21. Қызметкерлер кәсіпкерлік қызметке, мүлікті басқаруға, қызметтік ақпаратты жеке мақсатта пайдалануға, заңда көзделмеген сыйақы мен артықшылықтарды алуға және өзге де шектеулерді бұзуға жол бермеуге міндетті.

6-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру және құқық бұзушылықтар туралы хабарлау

22. Басқарма қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама, әдеп нормалары, мүдделер қақтығысы, мемлекеттік сатып алу, дербес деректерді қорғау және ақпараттық қауіпсіздік мәселелері бойынша білімін тұрақты арттыруды қамтамасыз етеді.

23. Оқыту мен түсіндіру жұмыстары тәуекелдерге бағдарланған сипатта өткізіледі және нақты қызметтік жағдайларды, практикалық кейстерді және заңнамадағы өзгерістерді қамтиды.

24. Дайындалып жатқан, жасалатын немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы ақпаратқа ие қызметкер бұл туралы жоғары тұрған басшыға, Басқарма басшылығына және (немесе) уәкілетті мемлекеттік органдарға заңнамада белгіленген тәртіппен хабарлайды.

25. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлаған адамдардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қамтамасыз етіледі.

26. Қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқы қызметтік әдептің, адалдықтың, бейтараптықтың және мемлекеттік мүддені басшылыққа алудың ажырамас бөлігі болып табылады.

7-тарау. Басқарма қызметінің есептілігі, ашықтығы және ақпаратқа қол жеткізу

27. Басқарма Қазақстан Республикасының ақпаратқа қол жеткізу туралы заңнамасына сәйкес өз қызметінің ашықтығын, ақпараттың анықтығын, толықтығын, өзектілігін және уақтылы берілуін қамтамасыз етеді.

28. Қоғамдық маңызы бар ақпарат, нормативтік және ұйымдастырушылық сипаттағы ашық мәліметтер, бюджет пен мемлекеттік сатып алу жөніндегі заңнамада жариялауға жататын ақпарат Басқарманың ресми интернет-ресурсында және тиісті мемлекеттік ақпараттық ресурстарда орналастырылады.

29. Мемлекеттік құпияларды, қызметтік ақпаратты, коммерциялық құпияны, дербес деректерді және заңмен қорғалатын өзге де құпияны жария етуге жол берілмейді.

30. Жеке және заңды тұлғалардың өтініштері объективті, жан-жақты және белгіленген мерзімдерде каралады; өтініш иесіне заңда көзделмеген кедергілер жасауға, артық құжаттар талап етуге немесе қандай да бір тұлғаға негізсіз артықшылық беруге жол берілмейді.

8-тарау. Персоналды басқару процестерінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу

31. Кадрларды іріктеу, орналастыру, бағалау, көтермелеу, тәртіптік жауаптылық және өзге де кадрлық шешімдер заңдылық, меритократия, объективтілік, ашықтық және тең мүмкіндік қағидаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

32. Конкурстық және кадрлық рәсімдерге қатысатын тұлғалар кандидаттарға қатысты жеке мүдделіліктің, туыстықтың, таныстықтың немесе өзге де бейресми ықпалдың шешімге әсер етуіне жол бермейді.

33. Кадрлық шешімдер тиісті құжаттармен негізделеді және оларды қабылдау кезінде өкілеттіктерді асыра пайдалануға, кемсітушілікке немесе негізсіз артықшылық беруге жол берілмейді.

34. Қызметтік ақпаратқа, кадрлық деректерге және персоналдың дербес деректеріне қол жеткізу тек қызметтік қажеттілік шегінде беріледі.

9-тарау. Мемлекеттік сатып алу саласында сыбайлас жемқорлықтың алдын алу

35. Мемлекеттік сатып алу кезінде Басқарма бюджет қаражатын оңтайлы және тиімді жұмсау, әлеуетті өнім берушілерге тең мүмкіндік беру, адал

бәсекелестік, ашықтық пен айқындық және мемлекеттік сатып алуға қатысушылардың жауапкершілігі қағидаттарын басшылыққа алады.

36. Мемлекеттік сатып алуды жоспарлау кезінде нақты қажеттілікке сәйкес келмейтін, негізсіз қымбаттатылған немесе белгілі бір өнім берушіге артықшылық беруге бағытталған талаптарды қалыптастыруға жол берілмейді.

37. Техникалық ерекшеліктер мен біліктілік талаптары Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес әзірленеді және бәсекелестікті негізсіз шектейтін талаптарды қамтымауға тиіс.

38. Сатып алу комиссияларының мүшелері мен сатып алуға қатысатын қызметкерлер мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда бұл туралы хабарлап, тиісті рәсімге қатысудан шеттетілу жөніндегі шараларды қабылдайды.

39. Өнім берушіні таңдау, шарт жасасу, шарттың орындалуын қабылдау, актілерге қол қою, төлем жүргізу және талап қою жұмыстары құжатпен расталған нақты нәтижелерге және заңнама талаптарына негізделеді.

40. Тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді тікелей шарт жасасу арқылы бір көзден сатып алу заңда көзделген негіздер болған кезде ғана жүзеге асырылады және мұндай негіздердің құжаттық расталуы қамтамасыз етіледі.

41. Сатып алу рәсімдеріне ықпал ету мақсатында сыйлықтар, қызметтер, делдалдық, бейресми өтініштер, нұсқаулар немесе өзге де артықшылықтар ұсынуға немесе қабылдауға жол берілмейді.

10-тарау. Цифрландыру, цифрлық жобалар, деректер және киберқауіпсіздік саласындағы арнайы талаптар

42. Басқарма цифрландыру және цифрлық жобаларды жоспарлау мен іске асыру кезінде шешімдердің негізділігін, технологиялық бейтараптықты, бюджет қаражатының тиімділігін және жеткізушілерге негізсіз тәуелділіктің туындауына жол бермеуді қамтамасыз етеді.

43. Цифрлық шешімдерді, бағдарламалық өнімдерді, жабдықтарды және көрсетілетін қызметтерді таңдау кезінде техникалық талаптарды нақты өндірушіге, тауар белгісіне немесе өнім берушіге заңсыз бейімдеуге, сондай-ақ бәсекелестікті негізсіз шектеуге жол берілмейді.

44. Ақпараттық жүйелерге, цифрлық ресурстарға, деректер базаларына және әкімшілік есептік жазбаларға қол жеткізу қызметтік қажеттілік, ең аз жеткілікті өкілеттік және дербестендірілген жауапкершілік қағидаттары бойынша беріледі.

45. Қызметкерлер қызметтік қолжетімділікті жеке мақсатта пайдалануға, үшінші тұлғаларға логиндерді, парольдерді, электрондық цифрлық қолтаңба құралдарын немесе өзге де аутентификация деректерін беруге, сондай-ақ рұқсатсыз деректер алуға немесе өзгертуге жол бермейді.

46. Дербес деректерді жинау, өңдеу, сақтау және қорғау Қазақстан Республикасының дербес деректер және оларды қорғау туралы заңнамасына сәйкес, қажетті және жеткілікті көлемде жүзеге асырылады.

47. Цифрлық жобаларды қабылдау, тестілеу, интеграциялау және пайдалануға беру кезінде орындалған жұмыстардың нақты көлемі мен сапасы, ақпараттық қауіпсіздік талаптарының сақталуы және шарттық міндеттемелердің орындалуы құжатпен расталады.

48. Ақпараттық қауіпсіздік оқиғалары, рұқсатсыз қол жеткізу, деректердің жоғалуы немесе өзгертілуі, қызметтік ақпараттың таралуы белгілері анықталған кезде қызметкер бұл туралы дереу жауапты тұлғаларға хабарлайды және белгіленген рәсімдерге сәйкес әрекет етеді.

49. Цифрлық деректерді, аналитиканы, алгоритмдерді және автоматтандырылған шешімдерді пайдалану кезінде азаматтар мен ұйымдарға негізсіз артықшылық немесе шектеу жасауға, деректерді манипуляциялауға және қызметтік өкілеттіктерді жеке мүддеде пайдалануға жол берілмейді.

11-тарау. Қорытынды ережелер

50. Осы Стандарттың талаптарын сақтау Басқарманың әрбір қызметкерінің қызметтік мінез-құлқының міндетті құрамдас бөлігі болып табылады.

51. Стандарттың ережелері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен бірге қолданылады. Заңнама өзгерген жағдайда тікелей заңнамалық нормалар қолданылады және Стандарт тиісті түрде өзектендіріледі.

52. Стандарттың сақталуын ұйымдастыру Басқарма басшылығына, құрылымдық бөлімшелер басшыларына және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға жауапты тұлғаға олардың құзыреті шегінде жүктеледі.

53. Стандартты бұзу фактілері бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен шаралар қабылданады.

Нормативтік құқықтық негіз

– Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы (18.11.2015 № 410-V ҚРЗ), оның ішінде 6, 8, 9, 10, 11 және 12-баптары;

– Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет туралы қолданыстағы заңнамасы және мемлекеттік қызметшілердің әдеп қағидалары;

– Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің Әдеп кодексі;

– Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңы (01.07.2024 № 106-VIII ҚРЗ) және мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидалары;

– Қазақстан Республикасының «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Заңы (16.11.2015 № 401-V ҚРЗ);

– Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 24 қарашадағы № 418-V ҚРЗ Заңының қолданыстағы редакциясы (цифрлық/киберқауіпсіздік саласындағы қатынастар);

– Қазақстан Республикасының «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Заңы (21.05.2013 № 94-V);

– Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2024 жылғы 31 желтоқсандағы № 285 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды қалыптастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдар.